

BỘ CÔNG THƯƠNG
TRUNG TÂM THÔNG TIN CÔNG NGHIỆP VÀ THƯƠNG MẠI

**Thương mại song phương Việt Nam – Tây Ban Nha liên tục tăng trưởng
tích cực qua từng năm**

Hà Nội, 2024

I. Tổng quan về quan hệ thương mại Việt Nam – Tây Ban Nha

Quan hệ thương mại giữa Việt Nam và Tây Ban Nha đã phát triển mạnh mẽ trong thời gian gần đây, tạo ra nền tảng vững chắc cho sự hợp tác kinh tế giữa hai quốc gia. Trong bối cảnh môi trường kinh doanh toàn cầu thay đổi đầy phức tạp, việc nắm bắt và thúc đẩy mối quan hệ thương mại với các nước thuộc Liên minh châu Âu nói chung và Tây Ban Nha nói riêng là một những chiến lược quan trọng trong việc thúc đẩy xuất khẩu đối với nước ta. Điều này đặc biệt quan trọng khi mà cả Việt Nam và Tây Ban Nha đang được hưởng lợi từ các thỏa thuận thương mại như Hiệp định thương mại tự do EVFTA.

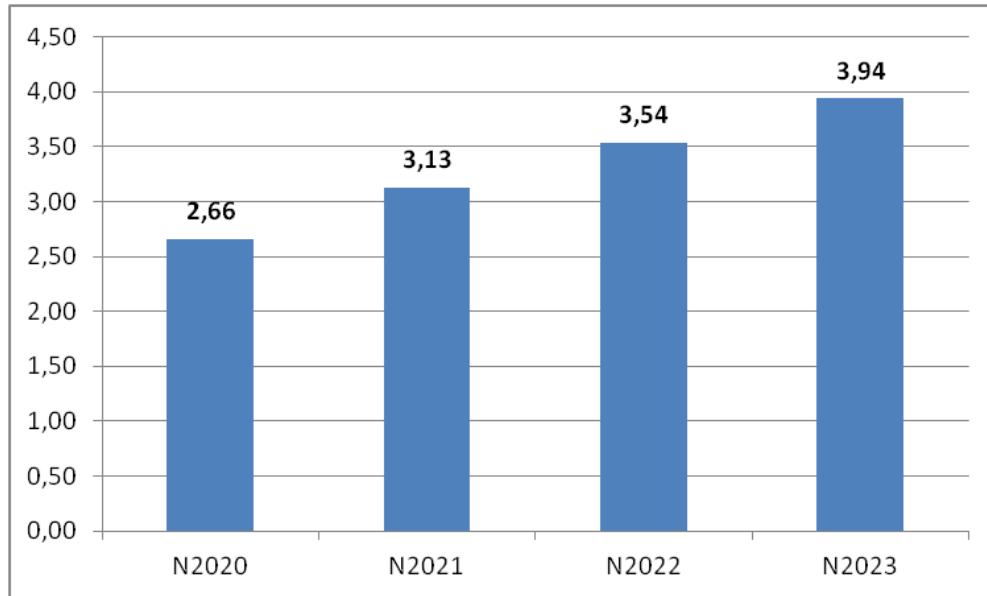
Nhờ đó những năm gần đây, quan hệ thương mại giữa hai quốc gia đã có những bước phát triển tích cực. Tổng kim ngạch thương mại hai chiều giữa Việt Nam và Tây Ban Nha liên tục tăng trưởng, năm sau cao hơn năm trước, chứng tỏ sức mạnh và tiềm năng trong quan hệ thương mại song phương.

Trong thời gian tới quan hệ ngoại thương của hai nước còn nhiều dư địa để thúc đẩy phát triển. Các cơ hội tiềm năng thể hiện rõ ở việc tại khu vực châu Âu, Tây Ban Nha là thị trường tiêu thụ lớn cho tất cả các ngành hàng tiêu dùng xuất khẩu của Việt Nam vì quy mô dân số đông trên 47 triệu người và thu nhập bình quân khá cao (khoảng 36,7 ngàn USD/năm). Tây Ban Nha cũng là thị trường giàu tiềm năng cho tiêu thụ nội địa trực tiếp các sản phẩm nông thủy sản và rau quả nhiệt đới của nước ta, nhất là các sản phẩm trái vụ và các sản phẩm thô là đầu vào phù hợp cho nền công nghiệp chế biến thực phẩm xuất khẩu rất phát triển tại Tây Ban Nha. Ngoài ra, Tây Ban Nha còn có vị trí địa lý thuận tiện là “cửa ngõ” trung chuyển hàng hóa đi Bắc Phi và thị trường

châu Mỹ Latin, trong đó có các ngành hàng nông sản như gạo, hạt tiêu, hạt điều và thực phẩm chế biến.

Biểu đồ 1: Tổng kim ngạch thương mại song phương giữa Việt Nam –Tây Ban Nha giai đoạn 2020-2023

Đơn vị tính: Tỷ USD

Nguồn: Tổng cục Hải quan

Các sản phẩm xuất khẩu chủ lực của Việt Nam sang Tây Ban Nha gồm: điện thoại các loại và linh kiện; hàng dệt, may; giày dép các loại; sắt thép; cà phê; máy móc, thiết bị, dụng cụ, phụ tùng... Ngược lại, Việt Nam nhập khẩu từ Tây Ban Nha chủ yếu là dược phẩm, máy móc, sản phẩm hóa chất, chất dẻo, nguyên phụ liệu dược phẩm...

Một trong những yếu tố quan trọng đằng sau sự phát triển mạnh mẽ của quan hệ thương mại hai chiều này là nỗ lực của cả hai bên trong việc tăng cường giao thương và hợp tác. Cả Việt Nam và Tây Ban Nha đã thực hiện các biện pháp thúc đẩy thương mại, như tổ chức các triển lãm thương mại,

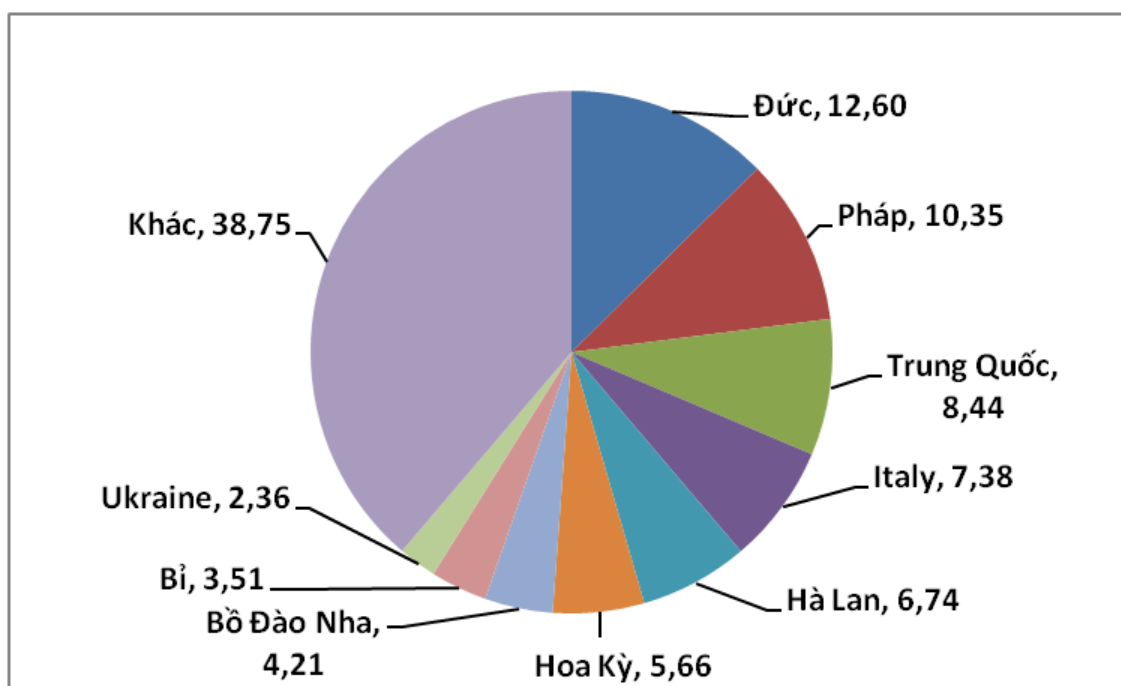
đầu tư vào nghiên cứu và phát triển công nghệ, cũng như tăng cường hợp tác giữa các doanh nghiệp và các tổ chức thương mại.

Tóm lại, quan hệ thương mại hai chiều giữa Việt Nam và Tây Ban Nha đang phát triển tích cực, tạo ra những cơ hội mới và đóng góp vào sự phát triển kinh tế của cả hai quốc gia. Tuy vậy, để duy trì và phát triển mối quan hệ này, cần có sự nỗ lực và cam kết từ các bên liên quan, cũng như sự hỗ trợ từ các thỏa thuận thương mại quốc tế.

Theo số liệu thống kê từ Trademap, trong năm 2023, Việt Nam là nguồn cung hàng hoá lớn thứ 27 của Tây Ban Nha, chiếm tỷ trọng 0,77% trong tổng kim ngạch nhập khẩu hàng hóa của Tây Ban Nha, cải thiện so với mức tỷ trọng 0,66% của năm 2022. Đứng đầu trong danh sách này là các thị trường như Đức, Pháp, Trung Quốc, Italy, Hà Lan, Hoa Kỳ...

Biểu đồ 2: Các thị trường nhập khẩu hàng hóa lớn nhất của Tây Ban Nha trong năm 2023 (Việt Nam xếp thứ 27)

Đơn vị tính: %

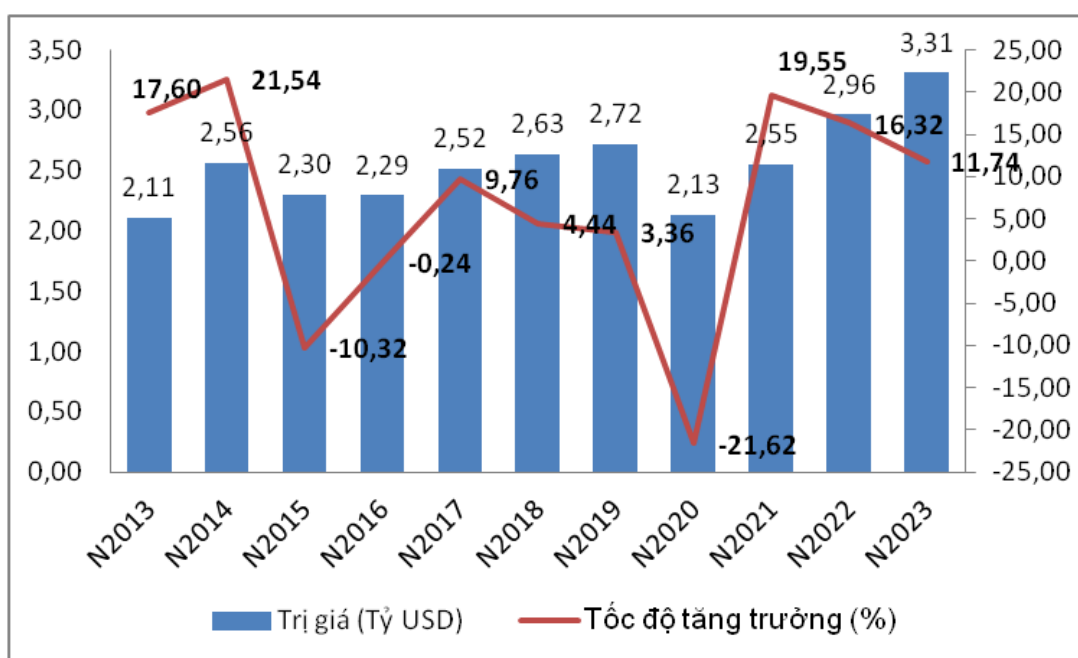

Nguồn: Trademap.org

Trong khi đó, theo số liệu của Tổng cục Hải quan Việt Nam, tổng kim ngạch thương mại hai chiều Việt Nam và Tây Ban Nha năm 2023 đạt 3,94 tỷ USD, tăng 11,33% so với năm 2022. Trong đó, xuất khẩu đạt 3,31 tỷ USD, tăng 11,74% so với năm 2022; nhập khẩu đạt 625,89 triệu USD, tăng 9,21% so với năm 2022.

Biểu đồ 3: Kim ngạch xuất khẩu của Việt Nam sang Tây Ban Nha trong giai đoạn 2013 – 2023

Đơn vị tính: Tỷ USD, %

Nguồn: Tổng cục Hải quan

Trong năm 2023, kim ngạch xuất khẩu hàng hóa của nước ta sang Tây Ban Nha đạt 3,31 tỷ USD, chiếm 0,93% tỷ trọng trên tổng kim ngạch xuất khẩu hàng hóa của Việt Nam. Trong đó đứng đầu là những nhóm hàng như: điện thoại các loại và linh kiện (551,19 triệu USD); hàng dệt, may (542,81 triệu USD); giày dép các loại (405,63 triệu USD); sắt thép các loại (316,92 triệu USD)...

Riêng trong tháng 3/2024, kim ngạch xuất khẩu hàng hóa của nước ta sang Tây Ban Nha đạt 387,1 triệu USD, tăng 43,74% so với tháng trước đó và tăng

42,08% so với cùng tháng năm trước. Lũy kế 3 tháng đầu năm, kim ngạch xuất khẩu hàng hóa của nước ta sang thị trường Tây Ban Nha đạt 1,05 tỷ USD, tăng 37,55% so với cùng kỳ năm 2023.

Bảng 1: Kim ngạch xuất khẩu các mặt hàng của Việt Nam sang Tây Ban Nha trong 3 tháng đầu năm 2024

Tên nhóm/mặt hàng	Tháng 3/2024 (Triệu USD)	So với Tháng 2/2024 (%)	So với Tháng 3/2023 (%)	3 Tháng 2024 (Triệu USD)	So với 3 Tháng 2023 (%)	Tỷ trọng 3 Tháng 2024 (%)
Tổng	387,10	43,74	42,08	1053,18	37,55	100
Điện thoại các loại và linh kiện	59,21	0,7	79,37	192,80	34,86	18,31
Cà phê	60,09	49,57	143,02	150,30	147,97	14,27
Sắt thép các loại	56,99	242,17	88,59	140,68	125,05	13,36
Hàng dệt, may	44,38	14,26	8,06	134,57	19,22	12,78
Giày dép các loại	42,80	50,39	33,97	118,56	42,82	11,26
Hàng hóa khác	37,52	42,25	15,05	98,01	17,15	9,31
Máy móc, thiết bị, dụng cụ, phụ tùng khác	21,44	15,04	18,82	60,19	33,99	5,71
Máy vi tính, sản phẩm điện tử và linh kiện	13,81	73,97	21,15	31,39	-10,8	2,98
Phương tiện vận tải và phụ tùng	8,40	43,65	27,37	19,94	6,53	1,89
Túi xách, ví, vali, mũ và ô dù	6,24	34,7	-12,55	17,10	26,74	1,62
Hàng thủy sản	6,28	81,97	2,39	15,43	6,24	1,46
Hạt điều	5,31	58,74	16,08	13,96	28,92	1,33
Gỗ và sản phẩm gỗ	5,16	73,33	48,03	12,97	46,27	1,23

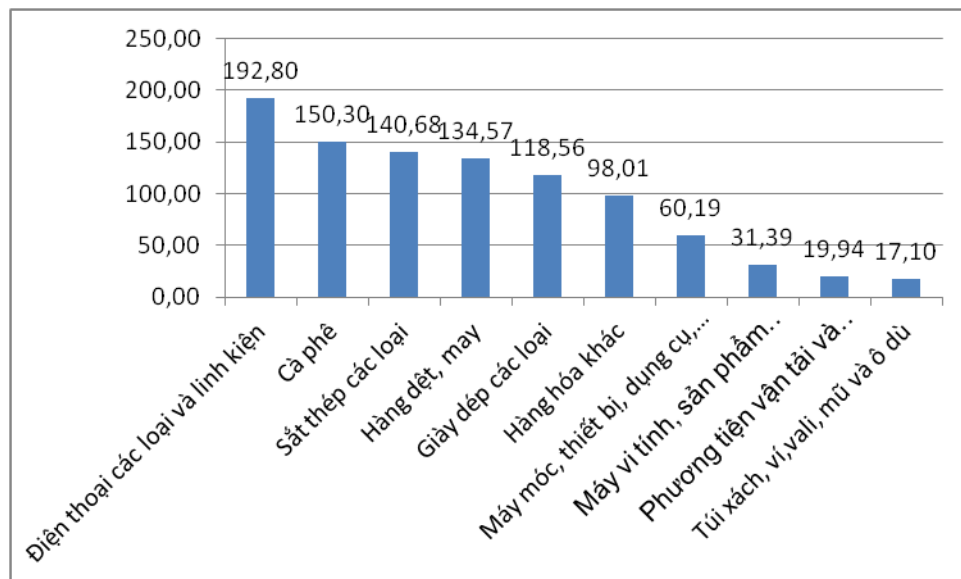
Tên nhóm/mặt hàng	Tháng 3/2024 (Triệu USD)	So với Tháng 2/2024 (%)	So với Tháng 3/2023 (%)	3 Tháng 2024 (Triệu USD)	So với 3 Tháng 2023 (%)	Tỷ trọng 3 Tháng 2024 (%)
Sản phẩm mây, tre, cói và thảm	4,62	142,83	7,87	10,32	7,97	0,98
Sản phẩm từ chất dẻo	3,37	93,49	14,86	8,06	17,72	0,76
Đồ chơi, dụng cụ thể thao và bộ phận	1,98	-36,29	-72,99	7,84	-80,84	0,74
Sản phẩm từ cao su	2,46	26,68	185,86	4,93	158,31	0,47
Hạt tiêu	2,23	98,73	56,97	4,49	65,22	0,43
Sản phẩm từ sắt thép	1,68	88,44	-33,26	4,25	-35,56	0,40
Cao su	1,75	16,02	84,14	3,94	74,08	0,37
Nguyên phụ liệu dệt, may, da, giày	0,59	26,66	145,13	1,50	129,47	0,14
Sản phẩm gốm, sứ	0,29	-17,79	-34,51	1,01	2,3	0,10
Đá quý, kim loại quý và sản phẩm	0,38	335,47	15,27	0,65	-12,52	0,06
Gạo	0,11	122,95	-38,32	0,29	-4,4	0,03

Nguồn: Tổng cục Hải quan

Trong 3 tháng qua, điện thoại các loại và linh kiện là mặt hàng có kim ngạch xuất khẩu sang Tây Ban Nha lớn nhất, với kim ngạch đạt 192,8 triệu USD, tăng 34,86% so với cùng kỳ năm 2023, chiếm 18,31% tỷ trọng trong tổng kim ngạch xuất khẩu hàng hóa của nước ta sang Tây Ban Nha.

Biểu đồ 4: Nhóm các mặt hàng có kim ngạch xuất khẩu lớn nhất sang thị trường Tây Ban Nha trong ba tháng đầu năm 2024

(ĐVT: Triệu USD)

Nguồn: Tổng cục Hải quan

Ở chiều ngược lại, trong năm 2023, kim ngạch nhập khẩu hàng hóa của Việt Nam từ Tây Ban Nha đạt 625,89 triệu USD, tăng 9,21% so với năm trước. Trong đó, các nhóm hàng nhập khẩu chủ lực gồm: dược phẩm (97,84 triệu USD); máy móc, thiết bị, dụng cụ, phụ tùng (68,98 triệu USD); sản phẩm hóa chất (67,95 triệu USD); chất dẻo nguyên liệu (60,28 triệu USD)...

Trong tháng 3/2024, Việt Nam đã nhập khẩu từ Tây Ban Nha tổng 50,17 triệu USD, tăng 31,47% so với tháng trước đó và tăng 3,14% so với cùng tháng năm trước. Lũy kế 3 tháng đầu năm 2024, Việt Nam nhập khẩu từ Tây Ban Nha tổng 131,11 triệu USD, giảm 9,64% so với cùng kỳ 2023. Trong đó, dược phẩm là mặt hàng dẫn đầu về kim ngạch nhập khẩu của nước ta từ Tây Ban Nha trong 3 tháng đầu năm với trị giá nhập khẩu trong tháng 3/2024 đạt 6,23 triệu USD, giảm 34,65% so với tháng trước và giảm 41,77% so với cùng tháng năm trước; trị giá nhập khẩu mặt hàng này trong 3 tháng đầu năm 2024 đạt 22,53 triệu USD, giảm

21,73% so với cùng kỳ năm trước, chiếm tỷ trọng 17,18% trong tổng kim ngạch nhập khẩu hàng hóa của nước ta từ Tây Ban Nha.

Bảng 2: Kim ngạch nhập khẩu một số mặt hàng của Việt Nam từ Tây Ban Nha trong 3 tháng đầu năm 2024

Tên nhóm/mặt hàng	Tháng 3/2024 (Triệu USD)	So với Tháng 2/2024 (%)	So với Tháng 3/2023 (Triệu USD)	3 Tháng 2024 (%)	So với 3 Tháng 2023 (%)	Tỷ trọng 3 Tháng 2024 (%)
Tổng	50,17	31,47	3,14	131,11	-9,64	100
Hàng hóa khác	18,46	52,1	9,4	45,16	0,61	34,44
Dược phẩm	6,23	-34,65	-41,77	22,53	-21,73	17,18
Máy móc, thiết bị, dụng cụ, phụ tùng khác	6,19	58,45	71,98	16,35	8,04	12,47
Sản phẩm hóa chất	5,86	81,98	-4,26	12,44	-3,54	9,49
Chất dẻo nguyên liệu	4,17	21,05	332,58	11,11	45,97	8,48
Thức ăn gia súc và nguyên liệu	1,93	113,9	243,81	4,38	53,31	3,34
Chế phẩm thực phẩm khác	1,08	12,27	-60,18	3,38	-70,16	2,58
Máy vi tính, sản phẩm điện tử và linh kiện	1,04	27,19	6,69	2,57	-21,24	1,96
Sản phẩm từ chất dẻo	0,88	122	28,2	2,13	4,98	1,62
Sữa và sản phẩm sữa	0,62	-2,19	-59,01	2,05	-39,71	1,57
Nguyên phụ liệu dược phẩm	1,11	81,71	-27,72	1,98	-56,22	1,51
Nguyên phụ liệu dệt, may, da, giày	0,80	73,88	16,45	1,82	26,12	1,39
Hóa chất	0,75	413,82	120,35	1,57	-18,73	1,20
Sắt thép các loại	0,36	-15,65		1,23	349,73	0,94

Hàng điện gia dụng và linh kiện	0,25	-4,32	-62,07	1,05	-41,44	0,80
Sản phẩm từ sắt thép	0,24	49,05	-57,16	0,79	-68,38	0,61
Linh kiện, phụ tùng ô tô	0,19	43,93	34,91	0,57	32	0,44

Nguồn: Tổng cục Hải quan

II. Đẩy mạnh các hoạt động thúc đẩy xuất khẩu của nước ta sang thị trường Tây Ban Nha

Trong bối cảnh hiện nay, việc tăng cường xuất khẩu của Việt Nam sang thị trường Tây Ban Nha không chỉ mang lại cơ hội lớn cho các doanh nghiệp Việt Nam mà còn góp phần vào việc thúc đẩy hợp tác kinh tế giữa hai quốc gia. Dưới đây là một số biện pháp mà các doanh nghiệp có thể áp dụng để có thể đẩy mạnh các hoạt động xuất khẩu của Việt Nam sang Tây Ban Nha:

Thứ nhất, nâng cao chất lượng sản phẩm và dịch vụ: Để thu hút người tiêu dùng Tây Ban Nha, các doanh nghiệp Việt Nam cần chú trọng vào việc nâng cao chất lượng sản phẩm và dịch vụ của mình. Điều này có thể bao gồm việc cải thiện quy trình sản xuất, tuân thủ các tiêu chuẩn chất lượng quốc tế và tạo ra các sản phẩm có giá trị gia tăng.

Thứ hai, các doanh nghiệp cần tìm kiếm đối tác và kênh phân phối đáng tin cậy: Việc xây dựng mối quan hệ đối tác đáng tin cậy và lựa chọn các kênh phân phối phù hợp là yếu tố quan trọng để thành công trên thị trường xuất khẩu. Các doanh nghiệp cần tiếp cận các nhà phân phối, đại lý và đối tác kinh doanh tại Tây Ban Nha để tối ưu hóa việc tiếp cận và tiếp thị sản phẩm.

Thứ ba, thúc đẩy marketing và quảng bá: Việc xây dựng chiến lược marketing hiệu quả là chìa khóa để nổi bật trên thị trường Tây Ban Nha. Các doanh

nghiệp cần đầu tư vào các chiến dịch quảng cáo, thương hiệu và tiếp thị số để tăng cường sự nhận biết thương hiệu và thu hút khách hàng.

Thứ tư, tìm kiếm các lợi thế cạnh tranh: Việt Nam cần tận dụng các lợi thế cạnh tranh của mình như lao động giá rẻ, nguồn nguyên liệu phong phú và vị trí địa lý thuận lợi để cạnh tranh trên thị trường Tây Ban Nha. Việc phát triển các sản phẩm có giá trị gia tăng từ nguyên liệu Việt Nam có thể là một cách hiệu quả để tận dụng các lợi thế này.

Về phương hướng phát triển quan hệ thương mại giữa hai nước trong thời gian tới, trong cuộc gặp gỡ giữa Bộ trưởng Ngoại giao Bùi Thanh Sơn và ông Diego Martinez Belío, Quốc vụ khanh về Ngoại giao và các Vấn đề toàn cầu Tây Ban Nha vào ngày 16/4/2024 tại Việt Nam, lãnh đạo hai bên đã có những trao đổi nhằm tăng cường, thúc đẩy hợp tác kinh tế giữa hai nước trong thời gian tới. Về thương mại - đầu tư, Bộ trưởng Bùi Thanh Sơn đề nghị hai bên tiếp tục triển khai hiệu quả Hiệp định Thương mại tự do Việt Nam - EU (EVFTA), sớm nâng kim ngạch thương mại song phương từ 4 tỷ USD hiện nay lên 5 tỷ USD; đề xuất Tây Ban Nha thúc đẩy các nước EU còn lại sớm phê chuẩn Hiệp định Bảo hộ đầu tư Việt Nam - EU (EVIPA), ủng hộ Ủy ban châu Âu sớm gỡ bỏ thẻ vàng IUU đối với thủy sản Việt Nam. Khái quát về ba đột phá chiến lược của Việt Nam, Bộ trưởng Bùi Thanh Sơn mong muốn chính phủ và các doanh nghiệp Tây Ban Nha khai thác các cơ hội hợp tác với Việt Nam trên các lĩnh vực phát triển nguồn nhân lực, thể chế và xây dựng kết cấu hạ tầng.

Tóm lại, việc đẩy mạnh hoạt động xuất khẩu của Việt Nam sang thị trường Tây Ban Nha đòi hỏi sự cố gắng và cam kết từ phía cả Chính phủ và doanh nghiệp. Bằng cách các doanh nghiệp thực hiện các biện pháp như nâng cao chất lượng sản phẩm, tìm kiếm đối tác đáng tin cậy và thúc đẩy marketing hiệu quả, cũng như tận

dụng được những lợi thế từ các Hiệp định, kỳ vọng quan hệ thương mại giữa hai nước sẽ ngày càng phát triển và tạo ra cơ hội thúc đẩy xuất khẩu của nước ta sang thị trường Tây Ban Nha.